MIELIPIDE

Maatilojen suunniteltu valvontamaksu on kuin kovennettu sähkötuolirangaistus, jossa tuomittu maksaa itse sähkölaskun. **POIMINTA TEKSTIVIESTIPALSTALTA**

LUKIJALTA

Puun energiakäyttö on edullista

Metsäteollisuus ry:n liiketoimintajohtaja Antro Säilä kirjoitti paperiteollisuuden ja bioenergian toimialojen jalostusarvoa sivunneen esitelmäni innoittaman mielipiteensä tälle palstalle (11.4.).

Säilän mukaan oletan mustavalkoisesti, että bioenergia ja paperintuotanto ovat puunkäytön näkökulmasta toistensa vaihtoehtoja. Hänen mukaansa toinen käyttömuoto ei sulje toista pois eikä ole mielekästä vertailla näiden toimialojen jalostusarvoja.

Alunperin kiinnostukseni vertailla paperi- ja energiateollisuuden jalostusarvoja herätti Euroopan paperiteollisuusyhdistyksen (Cepi) sekä Metsäteollisuus ry:n kirjoitukset, esitelmät ja tiedotteet.

Cepin tilaamana Pöyry teki vuonna 2006 arvion Euroopan 37 maan jalostusarvoista näillä toimialoilla. Metsäteollisuus ry tulkitsi nämä tulokset myös Suomea koskeviksi ja viestitti ahkerasti, että puu kannattaa meillä käyttää mieluummin paperiksi kuin energiaksi.

Kiinnostuin asiasta ja aloin selvittää, pätevätkö Euroopan 37 maalle saadut tulokset sellaisenaan Suomelle ja onko toimialojen jalostusarvoissa tapahtunut muutoksia viime vuosina.

Selvitysteni perusteella päädyin siihen, että Pöyryn tuloksia ei voida sellaisenaan yleistää koskemaan Suomea ja että toimialojen jalostusarvoissa on tapahtunut merkittävä muutos tällä vuosituhannella.

Tilastokeskuksen tietojen perusteella paperiteollisuuden jalostusarvo oli vuonna 2001 noin kuusi kertaa suurempi kuin energiateollisuuden mutta vuonna 2010 samansuuruinen.

Paperiteollisuuden jalostusarvo on laskenut ja energiateollisuuden noussut.

Tulosten perusteella vedän seuraavat johtopäätökset. Puun käyttäminen energiaksi on tullut yhä kannattavammaksi.

Merkittävä syy tähän on energian maailmanmarkkinahintakehitys sekä politiikka, joka pyrkii ehkäisemään ilmastonmuutosta ja kannustamaan uusiutuvien energiamuotojen käyttöä. Sen sijaan paperituotteiden maailmanmarkkinahinnat ovat jo pitkään laskeneet.

Monen eri tekijän perusteella näyttää todennäköisemmältä, että tämän suuntainen kehitys tulee jatkumaan kuin että se kääntyisi päinvastaiskseksi.

Lopuksi siteeraan kirjoitustani Helsingin Sanomissa 26.4.2008, jossa totesin: ”Johtopäätösten ja kansantalouden kannalta ei ole hyödyllistä asettaa näitä toimialoja vastakkain. Ne kannattaa nähdä toisiaan tukevina. Massa- ja paperiteollisuudelle energiateollisuus tarjoaa merkittäviä mahdollisuuksia uusiutua ja parantaa kilpailukykyään.”

Olen edelleen samaa mieltä. Mutta monenlaista puuhun perustuvaa energiateollisuutta on ja voi olla jatkossa, myös paperiteollisuuden ulkopuolella. Jalostusarvotarkastelu viittaa siihen, että näille aloille on avautumassa yhä paremmat kehitysmahdollisuudet.

Lauri Hetemäki
tutkimusjohtaja, professori

Virkamieskulttuuri törmäystestissä

Ympäristökeskuksen tutkijan Seppo Knuuttilan toiminta Kingisepissä on saanut kansainväliset mittasuhteet. Väistämättä tulee mieleen ajatus, että se mikä on maan tapa Suomessa, ei ole normaali kansainvälinen käytäntö.

Suomessa ei ole Natura-ohjelman lanseerauksen jälkeen ollut havaittavissa mitään käytöstapoja ja kunnioitusta toisen omaisuutta kohtaan.

Täällä milloin mihinkin ohjelmaan vedoten tutkitaan, kartoitetaan ja arvioidaan toisten maita ja elinkeinoja milloin mitäkin tarkoitusta varten. Eläinsuojia ja tuotantotiloja kuvataan päivin ja öin. Satelliittivalvonta kattaa loput.

Itse olen liikkunut liikeasioissa noin 40 maassa ympäri maailman. Aina ensin rekisteröidytään, otetaan henkilökohtaiset tunnisteet mukaan, viime hetken ohjeet tai saattaja, ja vasta sitten lähdetään töihin.

EU:n ulkopuolella on aina passi oltava taskussa. Ja pari kopiota passista. Rekisteröityminen ja rekisteröinnin ajantasaisuus, reaaliaikaisuus on molemminpuolinen turvallisuustekijä ja luottamuksen luoja.

Liikkumisrajoituksia, ohjeita suojainten käytöstä ja niin edelleen voi tulla milloin vain.

Nyt uhrattiin hyvän asian edistäminen, Itämeren suojelu, käytöstapojen puutteeseen.

Yritykset käyttävät normaalisti vielä kuvallisia henkilökortteja.

Mitään näitä alkeellisiakaan toimintamalleja ei ilmeisesti suomalaisen virkamiestutkijan tarvitse tietää tai noudattaa. Ympäristökeskuksen ei näköjään ole velvollisuus kouluttaa henkilökuntaansa.

Suomessa olisikin jo korkea aika uusia vaikkapa EU- ja ympäristötarkistelijoiden toimintatapoja ja kulttuuria tälle vuosikymmenelle sopiviksi.

Avoimuudesta tässä on kyse.

Nyt uhrattiin hyvän asian edistäminen, Itämeren suojelu, käytöstapojen puutteeseen. Kärsii siinä vähän Suomen mainekin asiantuntijan roolissa.

Kari Partanen
Sulkava

Kansaa lypsetään

Kiitos Esa Passilan kirjoituksesta mielipide-osastolla 20.4.

Miksi ihmeessä pitää pannoittaa koirasusia Suomessa? Keskuudessamme on aina ollut hölmöjä, mutta miksi annamme heidän hölmöillä meidän kustannuksellamme, kuten ”susibiologit” tekevät?

Nuo sekopäät pannoittavat ”koirasusia” ja luulevat tekevänsä jotain tärkeää järkevää työtä?

Kotipuolessa Pohjanmaalla sanottaisiin: ”Kyllä olis kirveellä töitä.” Maksetaanko tuollaisille huuhaa-miehille vielä palkkaakin?

Suosittelen tekemään samoin, kuin kehotin tekemään Pohjois-Suomen aluehallinnon avin virkamielille. Antakaa kenkää, niin että tuntuu!

Paavo Saukko
Ilomantsi

Kirjoita napakasti

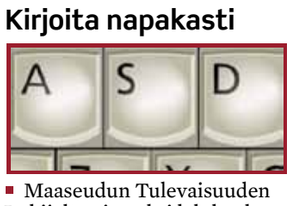

- Maaseudun Tulevaisuuden Lukijalta-sivu yksi lehden luetuimmista osastoista. Sivulla käydään vilkasta mielipiteidenvaihtoa monista tärkeistä ja ajankohtaisista aiheista.
- Kaikkia tarjottuja kirjoituksia ei pystytä julkaisemaan. Uuden näkökulman löytäminen ja aiheen ajankohtaisuus johtavat useimmiten kirjoituksen julkaisuun. Samoin kirjoittajan esiintyminen omalla nimellään nimimerkin sijasta.
- Hyvä mielipidekirjoitus on tiivis ja napakka kannanotto MT:n lukijoille tärkeään aiheeseen. Se kannattaa rajata pituudeltaan alle 2 000 merkkiin.
- Tämän kirjoituksen pituus on 590 merkkiä.

Toimitus

VIERASKOLUMNI

Tärkeä kirja

Olin viikon hiihtelemässä Äkäslompolossa, seitsemän tunturin kainalossa. Onnistuneeseen lomaan kuuluu myös lukemista. Pitkien hiihtolenkkien vastineeksi tuli luettua pari kirjaa, joista toinen oli Lapin perukoille sijoittuva Katja Ketun romaani Kätilö.

Vähän yli kolmekymppinen Kettu on kirjoittanut rankan sotaromaanin, jota ei ole turhaan kiitetty eikä palkittu.

Kätilö kuvaa ihmisiä Jatkosodan ja Lapin sodan taitteessa vuonna 1944. Kirjan tapahtumat sijoittuvat Jäämeren rannalle ja Petsamoon. Saksan ja Neuvostoliiton sotakoneet tappavat ihmisiä merillä ja maissa. Kettu kuvaa kirjassaan myös Neuvostoliiton alueella, Suomen silloisen rajan pinnassa olevaa vankileiriä, joka oli myös tuhoamisleiri, jossa tehtiin ihmiskokeita.

Kätilön teemana on rakkaus mutta myös petollisuus. Romaanihenkilöistä löytyy vakoilijoita, kolmoisloikkareita, siellä on tappajia, jotka toteuttivat natsihallinnon käskyjä totaaliseen loppuun asti. Toisessa maailmansodassa ei vähemmistöillä ollut tulevaisuutta.

Naisten asemaa ei suomalaisessa sodanjälkeisessä kirjallisuudessa ole juurikaan kuvattu niin rankasti kuin mitä Katja Kettu Kätilössä tekee.

On hyvä, että nuori sukupolvi kirjoittaa isänmaan vaikeita vaiheita auki. Muutaman kymmenen vuoden etäisyys sodan tapahtumiin tuo tarpeellista realismia asioiden käsittelyyn. Heti sodan jälkeen kirjoitetut kaunokirjalliset teokset, kuten Väinö Linnan Tuntematon sotilas, kuvasi miesten sotaa. Naisten osa jäi lähinnä viitteelliseksi. Tämän päivän naiskirjailijat tuovat rohkeasti julki myös naisten, lasten, vankien ja vähemmistöjen aseman sodan julmuuksissa.

Katja Ketun Kätilö-romaani on hyvä puheenvuoro tämän päivän yhteiskunnalliseen keskusteluun erilaisista vähemmistöistä, uskonnoista, roduista, miehistä ja naisista.

Eduskuntavaaleista on kulunut vain vuosi ja politiikan julkkiksia ovat eduskunnassa vaikuttavan puolueen jotkut äärioikeistolaisiksikin arvioidut edustajat. Näistä muutamat ovat ahkerien avustajiensa kanssa ehdottaneet käytettäväksi 1930-luvun Hitlerin Saksasta tuttuja keinoja paljastaa valtaväestölle vieraat ihmiset: hihamerkkejä ja ilmiantoja.

Toinen maailmansota opetti, mihin totalitarismi ja fasismi johtavat: kymmenet miljoonat ihmiset menettivät henkensä sotakoneiden ja ihmiskokeiden kynsissä. Tällaista menoako Suomeen ja Eurooppaan halutaan?

Yhteiskunnallista kehitystä ei voi jättää vain talouden armottomien lakien kynsiin.

Ihmisyys ei tarvitse käyttövoimakseen luokittelua sukupuolen, sukupuolisuuden, syntyperän, uskonnon tai varallisuuden mukaan. Vihapuheet ja kiihotus kansanryhmää vastaan ovat demokratialle vierasta puuhaa. Politiikka on keino, jolla yhteiskunnalle ja kansalaisille vieras, jopa vaarallinen toiminta voidaan suitsia.

Tämä tarkoittaa sitä, että kulloinkin vallassa olevat puolueet ja heidän edustajansa käyttävät saamaansa valtaa oikein. Politiikalle ja ylipäätään yhteiskunnalliselle toiminnalle ei ole kunniaksi, että kansalta saatua mandaattia on käytetty väärin eli omiin taloudellisiin pyrintöihin.

Nyt on nähty, että näennäisesti vastikkeeton raha on vienyt leivättömään pöytään ja tuomiolle. Monen poliitikon henki on näemmä altis voitelulle ja aivan kuin kiitokseksi tähän iskee kiinni populisti.

Ranskan presidentinvaalien ensimmäinen kierros näytti, että äärioikeistolainen liike elää ja voi hyvin myös keskellä Eurooppaa. Jytkyjä riittää muuallakin kuin Suomessa. Nyt jos koskaan olisi paljon puhuttujen vanhojen puolueiden pystyttävä uudistumaan ja vahvistamaan demokratiaa ja kansanvaltaa.

Yhteiskunnallista kehitystä ei voi jättää vain talouden armottomien lakien kynsiin vaan sinne on raivattava myös ihmisille tilaa. Suomesta löytyy kirjailijoita, teatterintekijöitä, kuvataiteilijoitakin jotka ottavat kantaa yhteiskunnan tilaan.

Mutta missä luuraavat aatteelliset poliitikot, muutkin kuin persut?

TIMO KÄSSI
on talonpoika Uuraisilta.

timok@elisanet.fi

Susista

Kaikkihan ne esiintyvät susien asiantuntijoina, kuten lentokapteeni. **Susi**

Ruiskutusraja

Miten toimii Hollannissa ja muulla tämä järkyttävä 25 metrin ruiskutusraja? **Joenrannassa 30 ha**

Tuplasiemen

Heikko itävyys. Jos ohra itää vaan 50 prosenttia, niin kylvät vaan tupla-annoksen. **Ei ole vaikeaa**

Talvi yllättää autoilijan ja kevät ostosiemenellä kylväjän. Hanki kevään siemenet jo syksyllä. Kevät tulee aina pyytämättä ja yllätyksenä. **Ei nimimerkkiä**

Rahan valta

Talvivaara on suoraan verrattavissa Stora Ensoon, joka terrorisoi Kiinassa ison rahan ja päättäjiemme siunaamana välittämättä mistään. **Voi hyvä veli**

Lunnasrahat

Ympäristöministeri kerää lunnaita kaivannaisteollisuudelta, jotta ne voivat jatkaa saastuttamista. Ministerin pitäisi toimia niin, ettei saastuteta. **Ei nimimerkkiä**

Vesi virtaa

Viisaat hoi. Puhutaan vain tuulivoimasta, vaikka vesistöissäkin on virtaamia. Voisikohan hyödyntää? **Ei näköhaittaa**

Valvontamaksu

Maatilojen suunniteltu valvontamaksu on kuin kovennettu sähkötuolirangaistus, jossa tuomittu maksaa itse sähkölaskun. **Ei nimimerkkiä**

Eikö kukaan poliitikko saa noita ympäristöministeriön diktaattori-virkamiehiä kuriin? **Eurostoliitto**

Energiatodistus

Omakotiliitto on oikeassa. Ketä energiatodistus palvelee? Asukkaan intresseistä se energian kulutus riippuu, ei talosta. **Byrokratiaa**

Että vielä energiatodistus. Eikös sitä osata lukea sähkömittaria ja öljylaskua. Niistä asia selviäisi. **+ 21**

Koneurakoitsijat

Miettikää, sähkömies, vanha transit ja työkalupakki. **40 euroa +alv**

Korruptiota

Suomen korruptio on sitä, kun virkamies tekee kaikkensa, jotta viljelijä menettäisi omaamansa oikeudet ja etuudet. Jopa pellon maalaji määrätään vääräksi. **Ei nimimerkkiä**

JAANA KANKAANPÄÄ

Emmekö me tuota pihvilihaa sitä varten, että sitä saadaan hyvälaatuisena kuluttajan ruokapöytään silloin kun sille on paras menekki? Maarit Ilola kysyy.

Pihvilihalla päin parempaa pihviä

Lehtien palstoilla ei ole kovin hedelmällistä väitellä, mutta silloin kun aihetta on, kynään on tartuttava. Nyt vastaustarve syntyi tämän lehden mielipidepalstalla 18.4. julkaistuun kirjoitukseen.

Teimme huhtikuun alussa ison remontin sopimuslisä- ja hinnoittelukäytäntöihin. Lisiä oli vuosien varrella kertynyt pitkä liuta. Osa niistä oli aikansa elänyt, osa oli toimimattomia ja uusia tarpeitakin oli kertynyt.

Lisistä osa korvattiin perushinnan korotuksilla eli lisien painoarvoa hinnoittelussa pienennettiin ja kertynyt hinnoitteluvara ohjattiin suoraan hinnaston perushintoihin, jolloin esimerkiksi 320-kiloisen O2 maitorotusonnin perushinta nousi 16 senttiä.

Pihviteuraita varten luotiin oma Hienoin pihviliha -hinnasto. Samalla vanha pihvilisä lakkautettiin.

Edelleen meidän pitää pyrkiä siihen, että pihvilihaa on tarjolla keväällä, silloin kun sille on lukuisten juhlapyhien ja grillisesongin vuoksi suurin kysyntä. Tätä varten loimme pihviteuraille kausilisän.

Emmekö me kuitenkin tuota pihvilihaa sitä varten, että sitä saadaan hyvälaatuisena kuluttajan ruokapöytään silloin kun sille on paras menekki? Silloin siitä on mahdollista saada myös paras hinta.

Paavo Jauhiainen oli vertaillut oman tilansa pihvilihan hintoja 2.4. julkaistun hinnaston ja uusien sopimuslisien mukaan laskettuna. Jauhiaisen tilan teuraat teurastetaan elokuussa. Elokuun lisien määrä on tiedossa, mutta ensi elokuun perushintojahan ei vielä tiedetä.

Varma tieto on vain nykytilanteesta: mitä pihviteuraasta saa juuri tällä hetkellä. Sen pystyvät meidän sopimustuottajamme tarkistamaan nettisivuillamme olevista hinnastoista, joiden päälle laskettavat lisät löytyvät myös netistä.

Hienoin pihviliha -hinnasto on siis muuttuva, kuten kaikki hinnastomme. Tänään voimassa oleva hinnasto ei todennäköisesti ole voimassa ensi elokuussa. Se on ehtinyt muuttua huhtikuun alun jälkeenkin. Uusi hinnasto tuli voimaan 16.4., eli juuri ennen Jauhiaisen kirjoituksen julkaisua.

Tilitys maksetaan teurastusviikon perusteella, kuten ennenkin.

Jos pihvisonni on ilmoitettu teuraaksi hyvissä ajoin ennen kausilisäjakson muuttumista, niin se ehditään kyllä hakea teuraaksi ennen kausilisän vaihtumista. Pyrimme aina noudattamaan tuottajan toivomaa noutoviikkoa, mutta aina se ei ole mahdollista.

Tekemämme hinnoittelu- ja sopimuslisämuutokset ovat isoja. Mutta toisaalta, suursiivous on nyt tehty ja on aika keskittyä yhteen hiileen puhaltamiseen ja Hienoimman pihvilihan tuotannon, myynnin ja markkinoinnin edistämiseen. Meillä on siihen isona liha-alan toimijana varmasti parhaat edellytykset tässä valtakunnassa.

Kotimaisen naudanlihan tuotannon puolesta

Maarit Ilola
johtaja
AtriaNauta

HUIDUNPERÄ

Maahanmuuttajat päivän ilmiö

Meillä ovat perussuomalaiset nyt toimillaan, etenkin puheillaan, saaneet keskustelun maahanmuuttajistamme leviämään jopa kansainväliseen lehdistöön. Sikäläiset ovat palstoillaan todenneet Suomen suhtautuvan kriittisesti, jopa kielteisesti, maahanmuuttajiin.

Tällä kertaa perussuomalaisen kansanedustajan naispuolinen avustaja teki tiettäväksi, että maahan muuttaneilla tulisi olla hihassaan erityismerkki, joka ilmaisisi heidän statuksensa.

Eduskuntapiireissä ei meillä aikaisemmin ole esiintynyt tämänkaltaista toimintaa. Aikanaan perussuomalaisten ensi edeltäjiä olivat Pientalonpoikien puolue ja sitten Suomen maaseudun puolue.

Molemmat olivat Veikko Vennamon johtamia populistipuolueita, jotka ilmoittivat toimivansa maaseudun vähäosaisten puolesta. Vuoden 1970 eduskuntavaaleissa yhden miehen ryhmä kasvoi peräti 18:aan edustajaan.

Myös nykyiset perussuomalaiset ovat populistipuolue ja kaikkea muutosta vastaan. Ruotsin populistipuolue Sverigedemokraterna on sen pohjoismainen veljespuolue.

Maahanmuuttajuus on tätä nykyä yleinen ilmiö Euroopassa. Pohjoismaisissa naapurimaissamme se hyvin tunnetaan. Tiedetään myös, mistä maista muuttajat tulevat. Kahden viime vuosikymmenen aikana turvapaikan hakijoiden määrä on vuotta kohti paria poikkeusta lukuun ottamatta noussutkin. Pohjoismaissa vajaasta 30 000:sta lähes 50 000:een. Ruotsi on ollut suurin vastaanottaja.

Esimerkiksi vuonna 2010 Ruotsiin haki lähes 32 000 turvapaikanhakijaa, Norjaan 10 000, Suomeen 4 000 ja Tanskaan vajaat 3 000.

Maahanmuuttajat ovat varsinkin Ruotsissa saaneet aikaan väestönlisäyksen. Tiedossa aikanaan olikin, että väkiluvun omaehtoinen kasvu ei maassa tulisi olemaan riittävä. Sen vuoksi siellä ryhdyttiin suhtautumaan maahanmuuttoilmiöön varsin suopeasti, ja tuloksia saatiin.

Osaltaan suomalaisetkin ovat toimineet maahanmuuttajina Ruotsiin.

Kun meillä taloudelliset olot 1960-luvulla olivat varsin hankalat, Amerikan siirtolaisuuden kokeneessa maassa nähtiin nyt Ruotsi vastaavaksi auttavaksi kohteeksi. Meiltä lähti niinä vuosina perheittäin kaikkiaan 300 000 suomalaista Ruotsiin.

Maa tarjosi varsinkin pienviljelijöille ja työmiehille runsaasti työpaikkoja, ja mikä oli silloin erityisen tarpeellista, riittävästi asuntojakin.

Asian hankalaa puolta teki silloin tiettäväksi muun muassa suomalainen lehtinainen, joka lähti Göteborgiin kuvaajan keralla ja sikäläisten suomalaisten yhdyshenkilöiden avulla tutustui suomalaisten maahamuuttajien oloihin työ- ja kouluoloja myöten.

Liikuttavaa oli ollut tavata riikinruotsalaisessa koulussa ujoja ja hämmentyneitä suomalaisia alakoululaisia, jotka olivat vanhempineen tulleet itäisen Suomen hiljaisista maalaisoloista hälisevään Ruotsin suurkaupunkiin. Suomalainen kouluavustaja, huolehtiva naishenkilö, teki parhaansa lasten auttamiseksi tässä riikinruotsalaisessa ympäristössä.

Tekstin ilmestyttyä aikakauslehdessämme kuvineen kaikkineen meillä ryhdyttiin toimiin asiantilan parantamiseksi. Muiden muassa presidentti Kekkonen saapui – maitten välisiin hyviin suhteisiin tällöin viitaten – oma-aloitteisesti Ruotsiin ja käynnistettiin ruotsinsuomalaisten järjestötoiminta olojensa hoitamiseksi naapurimaassa.

Eli lähihistoria kertoo, että suomalaisetkin ovat olleet viime vuosikymmeninä maahanmuuttajia ja että monet ovat nyt naapurissa ruotsinsuomalaisia kolmannessa polvessa. On siten kokemusta siitä, mikä on oikea tapa suhtautua tänne nyt saapuneihin ja saapuviin maahanmuuttajiin, etenkin turvapaikanhakijoihin, kun he yrittävät parastaan, kielen oppimista myöten saadakseen uusissa oloissa elämän jatkumaan.

Huidunperäläisiä kiinnostaa, miten turvapaikanhakijat Pohjoismaihin nyt jakautuvat.

Maahanmuuttajuus on osaltaan kasvattanut Pohjoismaiden asukaslukua.

Pinta-alaltaan pienimmän Tanskan asukasluku oli 1970-luvulla viisi miljoonaa. Nyt se on 5,6 miljoonaa. Norjan asukasluku on lisääntynyt vajaasta neljästä miljoonasta täydellä miljoonalla. Ruotsissa, Pohjolan suurimmassa, väkiluku on noussut 8 miljoonasta 9,5 miljoonaan. Suomen asukasmäärä on noussut 4,6 miljoonasta 5,5 miljoonaan

Kaiken kaikkiaan Pohjolan väestö on sadan viime vuoden aikana kaksinkertaistunut ja on nyt yli 25 miljoonaa.

Kysymys kuuluu, miten maahanmuuttoilmiö lähivuosikymmeninä maassamme jatkuu. Muuttajat tapaavat olla nuorenpuoleista väkeä. Toivomuksena täällä on, että kykenemme integroimaan saapujat uuteen kotimaahan siten, että suomalainen elämänmeno parhaine puolineen täällä tulevina aikoina jatkuu vanhenevan väestön ratkaisevasti lisääntyessä.

HEIKINTYTÄR